

Maturitní zkouška

obor Chovatelství 41- 43 - M/02

Témata z předmětu: Chov koní a Jezdeckví

Schváleno na metodické komisi dne 23. září 2022

Schválil:

Zveřejněno dne 30. září 2022

1. Plemenářská práce v chovu koní

- Základy genetiky
- Taxonomie zootechnická
- Plemenářská legislativa
- Chovatelské dokumenty:
 - *UCHS*
 - *CHC*
 - *PL.ST*
 - *ŘPK*
 - *ŠP*
 - *rodokmeny*
- Metody plemenitby
 - klasické
 - genetická
- Selektce
 - přírodní
 - umělá - původu, exteriéru, zdraví,
 - výkonnosti vlastní
 - výkonnosti potomstva
- KU
- KD

Maturitní zkouška

obor Chovatelství 41- 43 - M/02

- Současná organizace plemenitby
- Výběr rodičovských párů
 - licentace hřebců
 - zápisy klisen
 - sestavení rodičovského páru

- 2. **Organizace CHK a legislativa v chovu koní**
 - Organizace v chovu koní
 - Legislativa v chovu koní

- 3. **Morfologické vlastnosti**
 - Vlastnosti HZ
 - Morfologické vlastnosti
 - Popis jednotlivých částí těla koně
 - Kvalitativní vlastnosti
 - předvádění
 - posouzení koně
 - doklady ke koním
 - barvy a odznaky
 - popis exteriéru koně - charakteristiky jednotlivých tělesných partií
 - posuzování exteriéru – jezdeckého, tažného koně
 - mechanika pohybu
 - chody – vrozené, získané
 - charakteristiky pohybu
 - hodnocení pohybu
 - Kvantitativní vlastnosti:
 - vážení - hmotnost těla
 - objem orgánů
 - základní tělesné rozměry,
 - pomůcky, zásady, tělesné rozměry

Maturitní zkouška

obor Chovatelství 41- 43 - M/02

- odhad věku
 - focení
 - lineární popis koní
 - popisový list

- 4. **Fyziologické vlastnosti**
 - Konstituce
 - Habitus
 - Komplex
 - Temperament
 - Charakter
 - Kondice
 - Růst a vývin
 - Reprodukční vlastnosti
 - Přímí užitek - produkce práce, produkce mléka, produkce masa

- 5. **Reprodukce**
 - Dospělosti koní
 - Reprodukční ústrojí – samec, samice
 - Fyziologie reprodukce – pohlavní cyklus a plodnost hřebce
 - pohlavní cyklus a plodnost klisny
 - Technika plemenitby
 - přirozená - volné připouštění
 - připouštění skupinové
 - připouštění z ruky
 - umělá – inseminace
 - Březost
 - metody zjišťování gravidity
 - vývoj plodu

Maturitní zkouška

obor Chovatelství 41- 43 - M/02

- Zmetání
- Porod
- Péče o hříbě a matku
- Produkce mléka
- Plodnost

6. Biotechnologické metody reprodukce

- Detekce říje
- Synchronizace říje
- Superovulace
- Sexování spermií
- Kryokonzervace spermatu, embryí
- Sexace embryí
- Intracytoplasmatické injekce (ICSI)
- Dělení embryí
- Partenogeneze a chiméry
- Inseminace (AI)
- Laparoskopická inseminace (IUI)
- Reinforcing
- Embryotransfer (ET)
- Genové manipulace nebo manipulace na embryích
- Geneticky modifikované organismy (GMO) transgenní zvířata
- Diagnostika březosti
- Synchronizace porodů
- Jiné metody

Maturitní zkouška

obor Chovatelství 41- 43 - M/02

7. Výživa koní

- Význam výživy zvířat
- Historie výživy koní
- Anatomie a fyziologie trávicí a vylučovací soustavy
- Složky krmiva – živiny, voda
- Metabolismus, stravitelnost
- Rozdělení krmiv
- Jednotlivá krmiva:
 - voda
 - živočišná krmiva
 - rostlinná krmiva
 - objemná krmiva
 - pastva
 - jedovatá krmiva
 - jaderná krmiva
 - krmné směsi
 - minerální a vitaminózní krmiva
 - ostatní krmiva
- Výroba, sklizeň, úpravy, hodnocení a skladování krmiv
- Plán potřeby a výroby krmiv
- Technika krmení
 - dle pohlaví, dle věku
 - dle pracovního zařazení - technika krmení dostihových koní
 - technika krmení jezdeckých
 - technika krmení tažných koní
- KD

8. Ustájení koní

- Význam
- Charakteristika staveb pro koně

Maturitní zkouška

obor Chovatelství 41- 43 - M/02

- Mikroklima
- Typy ustájení a jejich charakteristika
- Vybavení stáje
- Další technické stavby a zařízení v jezdeckých areálech
- Stájový management

9. **Ošetřování koní**

- Ošetřování koní
- Potřeby pro ošetřovatele a jezdce
- Potřeby pro koně
- Ošetřování a péče o materiál pro koně a stájový materiál
- Ošetřování a jeho typy

10. **Teplokrevní koně**

- Zdomácnění a vývoj plemen
- Diferenciace plemen - plemenné skupiny
- Plemena skupiny mongolských – stepních koní
 - kůň Převalského
 - Mongolský kůň
- Plemena skupiny východních – orientálních koní
 - Tarpan
 - a) podskupina koní íránských
 - Achaltekinský kůň
 - b) podskupina koní arabských
 - Arabský plnokrevník a koně arabští
 - Shagya arab
 - c) podskupina koní arabskoberberský
 - Starokladrubský kůň
 - Lipický kůň
 - westernová plemena (Quarter, Appalosa, Paint)

Maturitní zkouška

obor Chovatelství 41- 43 - M/02

d) podskupina koní anglických

klusáci (Americký, Francouzský, Orlovský)

Český teplokrevník

Moravský teplokrevník

Kůň Kinský

Slovenský teplokrevník

Trakénský teplokrevník

Hannoverský kůň

Holštýnský kůň

KWPN – Holandský královský kůň

Selle francais

11. Chladnokrevní koně a poníci

- Zdomácnění a vývoj plemen
- Diferenciace plemen - plemenné skupiny
- Plemena skupiny západních – okcidentálních koní

Českomoravský belgický kůň

Slezský norik

Norický kůň

Shire

Percheron

- Plemena skupiny severských – nordických koní

Shetlandský pony

Welsh pony

Český sportovní pony

Hafling

Hucul

Minihorse

Maturitní zkouška

obor Chovatelství 41- 43 - M/02

12. Anglický plnokrevník

- A1/1 – vznik, historie, typy, exteriér, využití, význační zástupci

13. Etologie koní

- Etologie jako věda
- Přirozené chování (smysly, řeč, biorytmy)
- Etologie v technice chovu koní
- Etologie ve výcviku

14. Agroturistika a hipoturistika

- Agroturistika
- Hipoturistika

15. Anatomie a fyziologie koní – orgánové soustavy

- Buňka
- Organismus
- Jednotlivé orgánové soustavy

16. Výstroj koně pro jízdu

- uzdečka, uzda, nánosníky
- udidla
- druhy sedel, sedláni
- ochranné pomůcky na nohy

17. Základní výcvik jezdce

- didaktické zásady výcviku jezdce
- výcvikové fáze

Maturitní zkouška

obor Chovatelství 41- 43 - M/02

18. **Sed jezdce**

- správný sed a chyby sedu v základním výcviku
- pomůcky pro jízdu na koni
- typy sedů pro různé jezdecké soutěže

19. **Mechanika pohybu**

- základní pojmy
- mechanika pohybu v jednotlivých chodech
- vady v mechanice pohybu

20. **Základní výcvik koně**

- didaktické zásady výcviku koně
- výcvikové fáze

21. **Struktura tréninku**

- tréninkové metody
- tréninková jednotka
- tréninkové metody, cykly a etapy

22. **Fyziologické stavy provázející výkon koně**

- akutní únava a chronická únava
- zotavení

23. **Pořadatelé cvalových dostihů**

- kategorizace dostihových drah
- rozdělení dostihů dle kategorizace závodistiř
- významné dostihy na jednotlivých závodistiřích

Maturitní zkouška

obor Chovatelství 41- 43 - M/02

24. Účastníci dostihového provozu cvalového/klusáckého

- druhy jezdeckých licencí
- druhy trenérských licencí
- majitelé

25. Orgány dostihového provozu cvalového/klusáckého

- JC, ČKA
- dostihová komise
- dostihový tajemník
- rozhodčí, funkcionáři

26. Účast koní v dostizích cvalových/klusáckých

- systém propozice
- přihlášení koně do dostihu, OSK
- dostihový program

27. Dostih cvalový/klusácký

- výstroj a povolené pomůcky do dostihu
- průběh dostihu
- vážení před dostihem a po dostihu
- starty dostihů

28. Skoky

- pravidla skokových soutěží
- skokový výcvik koně
- výstroj koně a jezdce
- závodistiště
- reprezentanti ČR

Maturitní zkouška

obor Chovatelství 41- 43 - M/02

29. **Drezura**

- pravidla drezurních soutěží
- drezurní výcvik koně
- výstroj koně a jezdce pro drezurní soutěže
- reprezentanti ČR

30. **Všestrannost**

- pravidla soutěží všestrannosti
- výstroj koně a jezdce
- reprezentanti ČR

31. **Spřežení a těžký tah**

- pravidla soutěží spřežení
- výstroj koně a vozataje
- typy postrojů a druhy zápřeže
- reprezentanti ČR